

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36652
Nom: Mètodes i tècniques d'investigació en comunicació social
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Segon quadrimestre
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Optativitat	OPTATIVA
1334 - Grau en Periodisme	Optativitat	OPTATIVA

COORDINACIÓ

MERCADO SAEZ MARIA TERESA

RESUM

Aquesta assignatura, pertanyent al mòdul optatiu, introdueix l'estudiantat de Periodisme en els fonaments metodològics per a poder dur a terme una investigació en comunicació amb les tècniques de registre i validació que històricament s'han anat definint i consolidant com a instruments d'anàlisi. Es pretén dotar l'alumnat d'eines bàsiques per a abordar, mitjançant una exploració adequada, qualsevol investigació en comunicació, amb independència que l'objecte d'estudi siguin els emissors, l'audiència, els continguts o els mitjans i plataformes.

La matèria parteix de la caracterització del mètode científic, les fases del procés d'investigació i els objectes d'estudi propis de la comunicació social per a introduir-se després en les principals tècniques d'investigació que s'empren, tant quantitatives com qualitatives. Al mateix temps, mitjançant la revisió d'investigacions publicades en forma d'articles científics que apliquen les tècniques estudiades, es coneixeran les principals línies d'investigació i projectes en comunicació dins de l'entorn acadèmic.

L'assignatura contribueix als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), especialment a l'ODS 4 (Educació de qualitat) i als ODS 5 (Igualtat de gènere), 9 (Indústria, innovació i infraestructura) i 13 (Acció pel clima), pels assumptes tractats en les investigacions que es treballen a l'aula.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No són necessaris coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguin capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Plantejaments metodològics: el mètode científic, objectes d'estudi, dissenys i tècniques d'investigació

Aquest tema introdueix els fonaments del coneixement científic i la seua aplicació a l'àmbit acadèmic. S'explica com es construeix el saber científic i en què es diferencia d'altres tipus de coneixement.

- Característiques del mètode científic
- Fases del procés d'investigació.

2. Metodologies quantitatives: característiques, tipologies i usos

Aquest tema presenta els principals mètodes que permeten mesurar i analitzar fenòmens comunicatius amb dades numèriques a partir d'exemples d'investigacions en l'àmbit de la Comunicació Social.

- L'anàlisi de contingut
- Les enquestes
- Els experiments

3. Metodologies qualitatives: característiques, tipologies i usos

Aquest tema se centra en les tècniques orientades a comprendre significats, experiències i processos comunicatius des d'una perspectiva interpretativa i contextual, a partir d'exemples d'investigacions en Comunicació Social.

- Anàlisi crític del discurs
- Entrevistes en profunditat
- Grups de discussió
- Observació participant

4. Principals línies d'investigació en comunicació

Aquest bloc contextualitza l'ús del mètode científic en l'estudi dels fenòmens comunicatius. S'analitza l'especificitat del camp de la Comunicació com a objecte d'investigació.

- Paradigmes de la investigació en comunicació
- Objectes d'estudi

5. Tècniques de registre, estàndards i validació

Aquest tema aborda els procediments essencials per a la recopilació, emmagatzematge, organització i validació de dades en investigació en comunicació.

- Tècniques de registre de dades
- Estàndards de qualitat en la recollida de dades
- Validació de tècniques i instruments

Aquest pla de continguts es plasmarà en els següents resultats d'aprenentatge:

- Aplicar les eines metodològiques adequades a la investigació empírica dels mitjans de comunicació i de les xarxes socials.
- Establir relacions entre les evidències empíriques disponibles i els arguments de tipus teòric o

merament descriptiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,00
Aula informàtica	25,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	27,50
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

MD5 Seminaris i tallers

MD7 Classes de resolució de problemes i estudis de cas

MD8 Estudi i treball autònom individual

MD9 Estudi i treball autònom en grup

MD1 Classes teòriques (magistrals o expositives amb presentació de l'alumnat)

La docència d'aquesta assignatura combina sessions teòriques i tallers de caràcter presencial.

- Les sessions teòriques se centren en l'exposició dels fonaments conceptuals recollits en l'apartat de continguts. Per a reforçar aquests conceptes, s'utilitzen com a exemples investigacions reals que permeten contextualitzar els coneixements i desenvolupar el pensament crític.
- Els tallers estan orientats al desenvolupament d'habilitats mitjançant exercicis de resolució de qüestions metodològiques, així com la lectura i discussió d'articles científics publicats que apliquen les tècniques d'investigació explicades a les classes teòriques.

Ambdós tipus de sessions es complementen amb l'estudi i el treball autònom individual i en grup, aquest últim amb exposició pública a l'aula.

A més, es podrà comptar amb la participació d'experts convidats a través de sessions magistrals, sempre que la programació ho permeta.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà el Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València per a títols de grau i màster, aprovat pel Consell de Govern el 30 de maig de 2017 (ACGUV 108/2017).

- Examen de continguts (i reflexió) teòrics: 50%
- Avaluació de les activitats de formació complementària (participació en tallers, seminaris, etc.) a través dels informes presentats: 10%
- Exercicis de valoració i resolució de pràctiques, problemes i casos: 15%
- Avaluació de treballs individuals i/o grupals: 25%

Primera convocatòria

- Examen de continguts teòrics tipus test: 50%
- Avaluació de la resolució d'exercicis i tallers elaborats a classe: 25%
- Avaluació del treball i exposició en grup (màxim 3 persones): 25%

Perquè els tres elements d'avaluació computen, caldrà superar l'examen teòric final amb una nota mínima de 5 sobre 10.

En cas de no realitzar els exercicis proposats a classe, és possible examinar-se dels continguts treballats en ells (material complementari usat als tallers).

En cas de no fer el treball en grup, es podrà entregar un treball individual dirigit que es presenta en la segona convocatòria.

Si no se supera la part teòrica, les qualificacions obtingudes a classe (tallers i treball en grup) es conserven fins a la segona convocatòria.

Segona convocatòria

Examen de continguts teòrics (50%)

En cas de no haver realitzat les activitats de classe o el treball en grup:

- Examen tips test dels continguts treballats als tallers a classe (25%)
- Lliurament del treball individual dirigit si no es va fer el treball en grup: 25%

Honestedat acadèmica

L'honestedat intel·lectual és essencial en les comunitats acadèmiques i per a una avaluació justa del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs que facen ús de col·laboració fraudulenta o elaborats amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres), excepte si el seu ús forma part dels continguts de l'assignatura i està autoritzat pel professorat responsable.

El plagi o qualsevol altra forma de deshonestedat acadèmica podrà ser qualificat amb un zero i comportar la suspensió de la convocatòria, sense perjudici de les sancions establides en la normativa vigent. També es consideren faltes greus i podran suposar la suspensió immediata de la convocatòria les conductes següents: copiar o facilitar la còpia de treballs, apropiar-se del contingut d'una prova, alterar o destruir resultats avaluables, o suplantar la identitat en un examen. Aquestes faltes hauran de ser comunicades a la coordinació del Grau.

Els treballs i exàmens que presenten faltes ortogràfiques, sintàctiques, de coherència o de redacció podran ser penalitzats i, en casos greus, suposar la suspensió de la prova corresponent.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Igartua, J. J. (2006). *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Bosch.

Díaz-Noci J. (2020). Guía de métodos de investigación aplicados al entorno digital. En C. Lopezosa C., J. Díaz-Noci y L. Codina (eds.) *Methodos. Anuario de Métodos de Investigación en Comunicación Social* (pp. 4-19). Universitat Pompeu Fabra.

Hernández Sampieri, R. (2023). *Metodología de la investigación: las rutas cuantitativa, cualitativa y mixta*. McGraw-Hill.

Ruiz Olabuénaga, J. I. (2012). *Metodología de la investigación cualitativa*. Universidad de Deusto.

Van-Dijk, T. A. (2016). Análisis Crítico del Discurso. *Revista Austral De Ciencias Sociales*, 30, 203-222. <https://doi.org/10.4206/rev.austral.cienc.soc.2016.n30-10>

Referències complementàries

- Berganza Conde, M. R. y Ruiz San Roman, J.A. (2005). *Investigar en comunicació*. McGraw-Hill.
- Brennen, B. (2017). *Qualitative Research Methods for Media Studies*. Routledge.
- Callejo, J. (2002) Observación, entrevista y grupos de discusión: el silencio de tres prácticas de investigación. *Revista Española de Salud Pública*, 76, 409-422.
- Jensen, K.B. y Jankowski (eds.) (1993). *Metodologías cualitativas de investigación en comunicación de masas*. Bosch.
- Gaitán, J.A y Piñuel, J.L. (1998). *Técnicas de investigación en comunicación social. Elaboración y registro de datos*. Síntesis.
- Gómez-Escalonilla, G. y Caffarel-Serra, C. (2022). Mapa de los grupos de investigación en comunicación en España. *Revista Latina De Comunicación Social* (80), 1-19.
- Igartua, J.J. y Humanes, M.L (2004). *Teoría e investigación en comunicación social*. Síntesis.
- Taylor, S.J. y Bodgan, R. (2000). *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Paidós
- Vallés, M.S. (1999). *Técnicas de investigación cualitativa en investigación social*. Síntesis.
- Vilchez, L. (Coord.) (2011). *La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital*. Gedisa.